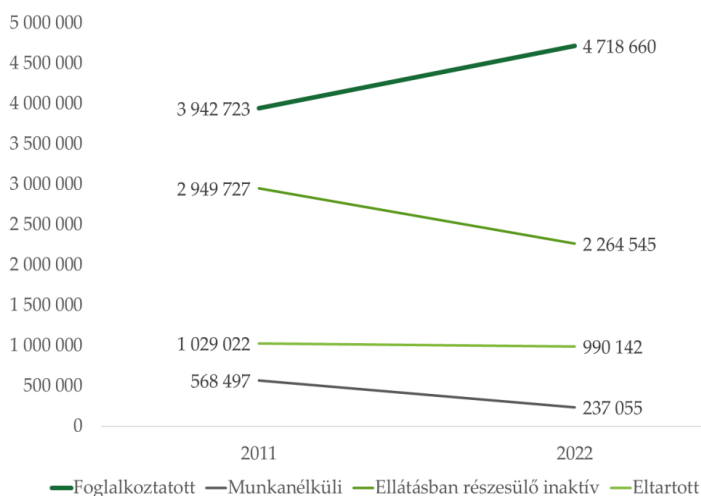

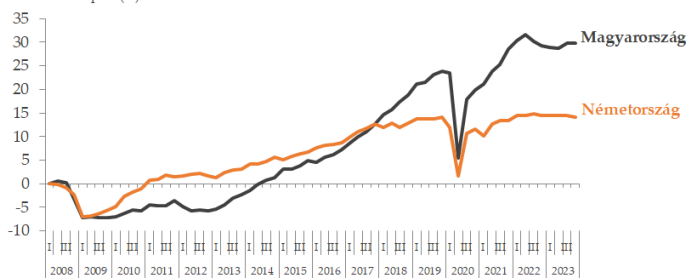
Gazdasági Havi Tájékoztató

Munkaerőpiaci tendenciák a 2022-es népszámlálás adatai alapján – A foglalkoztatottság alakulása demográfiai jellemzők szerint

Elemzésünkben a foglalkoztatottság alakulását tekintjük át a KSH népszámlálási adatai alapján. A 2022-es népszámlálás gazdasági aktivitásra vonatkozó eredményeit különböző demográfiai jellemzők – nem, kor, iskolai végzettség és településtípus – mentén vizsgáljuk és mutatjuk be. [Bővebben](#)

GDP-változás aránya
2008-hoz képest (%)

Forrás: GVI saját számítás KSH és Eurostat adatok alapján

A GDP alakulása a 2008-as és a 2020-as válságokhoz viszonyítva, régiós összehasonlításban

Írásunkban a 2008-ban kitört világgazdasági válság, valamint a 2020-ban kezdődő koronavírus-járvány okozta válság Magyarország, illetve a régióba tartozó országok gazdaságára gyakorolt hatását hasonlítjuk össze. Ennek indikátoraként a GDP negyedéves változását vizsgáljuk a válságok kezdetétől eltelt időszakokban.

[Bővebben](#)

Nemzetközi tendenciák

Németországban az IFO üzleti bizalmi index értéke tovább nőtt áprilisban. A feldolgozóipari beszerzési menedzserindex (PMI) értéke szintén emelkedett, míg a munkanélküliségi ráta stagnált. A franciaországi INSEE üzleti bizalmi index enyhén romlott az előző hónaphoz képest. ...[Bővebben](#)

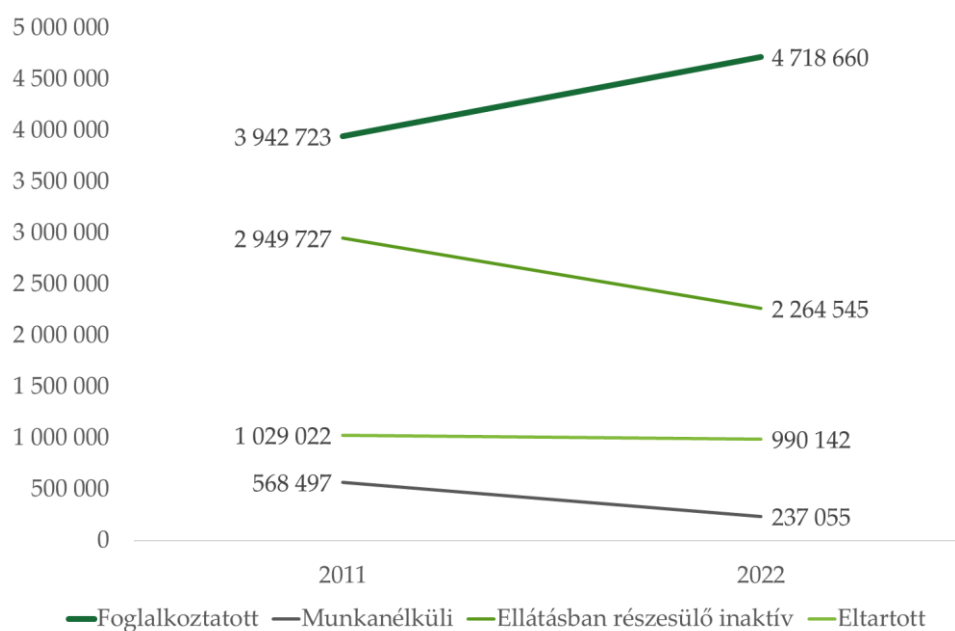
MUNKAERŐPIACI TENDENCIÁK A 2022-ES NÉPSZÁMLÁLÁS ADATAI ALAPJÁN – A FOGLALKOZTATOTTSÁG ALAKULÁSA DEMOGRÁFIAI JELLEMZŐK SZERINT

Az alábbi rövid elemzésben a foglalkoztatottság alakulását tekintjük át a KSH népszámlálási adatai alapján. A 2022-es népszámlálás gazdasági aktivitásra vonatkozó eredményeit különböző demográfiai jellemzők – nem, kor, iskolai végzettség és településtípus – mentén vizsgáljuk és mutatjuk be.

A 2022-es népszámlálás adatai alapján a 15 év feletti lakosság (8 210 402 fő) 57,5 százaléka (4 718 660 fő) volt foglalkoztatott. A foglalkoztatottak száma közel 776 ezer fővel, aránya 11 százalékponttal nőtt a legutóbbi népszámláláshoz, 2011-hez képest, így összességében elmondható, hogy a foglalkoztatottak száma körülbelül

ötödével nőtt az elmúlt 11 évben. A férfiak körében a foglalkoztatottak száma 2 475 ezer fő volt, míg a nőknél 2 244 ezer fő, előbbi csoportban a foglalkoztatottak száma 373,3 ezer fővel, utóbbiban pedig 402,7 ezer fővel nőtt a 2011 és 2022 közötti időszakban.

1. ábra: A 15 éves és idősebb népesség gazdasági aktivitása 2011-ben és 2022-ben

Forrás: KSH, Népszámlálás 2022, WBS004¹

Korcsoportok

A foglalkoztatottak száma és aránya minden korcsoportban nőtt 2011-hez képest. A 15-19 éves korosztályban – vélhetően az iskolakötelezettség

korhatárának leszállításával és az iskolarendszer átalakításaival is összefüggésben – közel 10 százalékponttal csökkent az eltartottak aránya, míg 7 százalékponttal nőtt a foglalkoztatottak, 1 százalékponttal a munkanélküliek és közel

¹ Az adatok a <https://nepeszamlalas2022.ksh.hu/adatbazis/> oldalon érhetőek el.

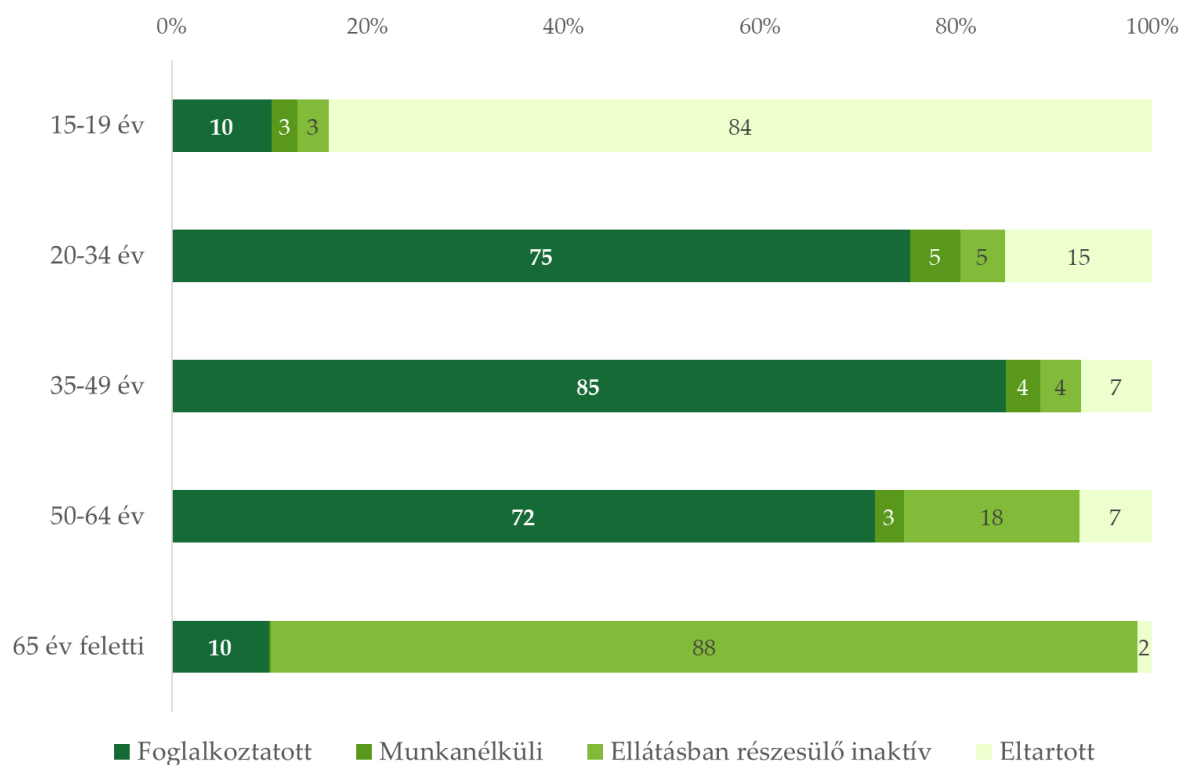
2 százalékponttal az ellátásban részesülő inaktívak – pl. gyermekgondozási segélyben részesülők – aránya. A foglalkoztatottak aránya a népszámlálás idején ebben a korosztályban 10 százalék volt.

A foglalkoztatottak aránya a 20-34 éves korosztályban és a 35-49 éves korosztályban a legmagasabb, előbbiben 75,3 százalék, utóbbiban 85 százalék. A 20-34 éves korosztályban 2011-hez képest 13,6 százalékponttal nőtt a foglalkoztatottak száma. Elmondható ugyanakkor, hogy a munkanélküliek aránya ebben a korosztályban 5,1 százalék, azaz meghaladja a teljes 15 év feletti népességre vetített 2,9 százalékos, és a 20-65 év közötti népességre jellemző 3,8 százalékos arányt is.

A foglalkoztatottak aránya összességében az 50-64 év közötti korosztályban nőtt a legnagyobb mértékben 2011-hez viszonyítva. Míg a korcsoportba tartozók száma közel 235 ezer fővel csökkent, a korosztályban foglalkoztatottak száma 334 ezer fővel nőtt, így a foglalkoztatottak aránya 24 százalékponttal növekedett.

A 65 év feletti korosztály 10 százaléka volt foglalkoztatott a népszámlálás idején. Ezzel összességében 2011-hez képest 134 ezer fővel – a korábbi foglalkoztatotti szám több mint háromszorosára – nőtt a korosztályban a foglalkoztatottak száma. A korcsoporton belül a 65-69 évesek között a foglalkoztatottak száma 41 ezerről 121 ezer főre nőtt, de jelentős a növekedés a 70 éven felüliek körében is (közel 75 ezer foglalkoztatott a korábbi 21 ezerhez képest).

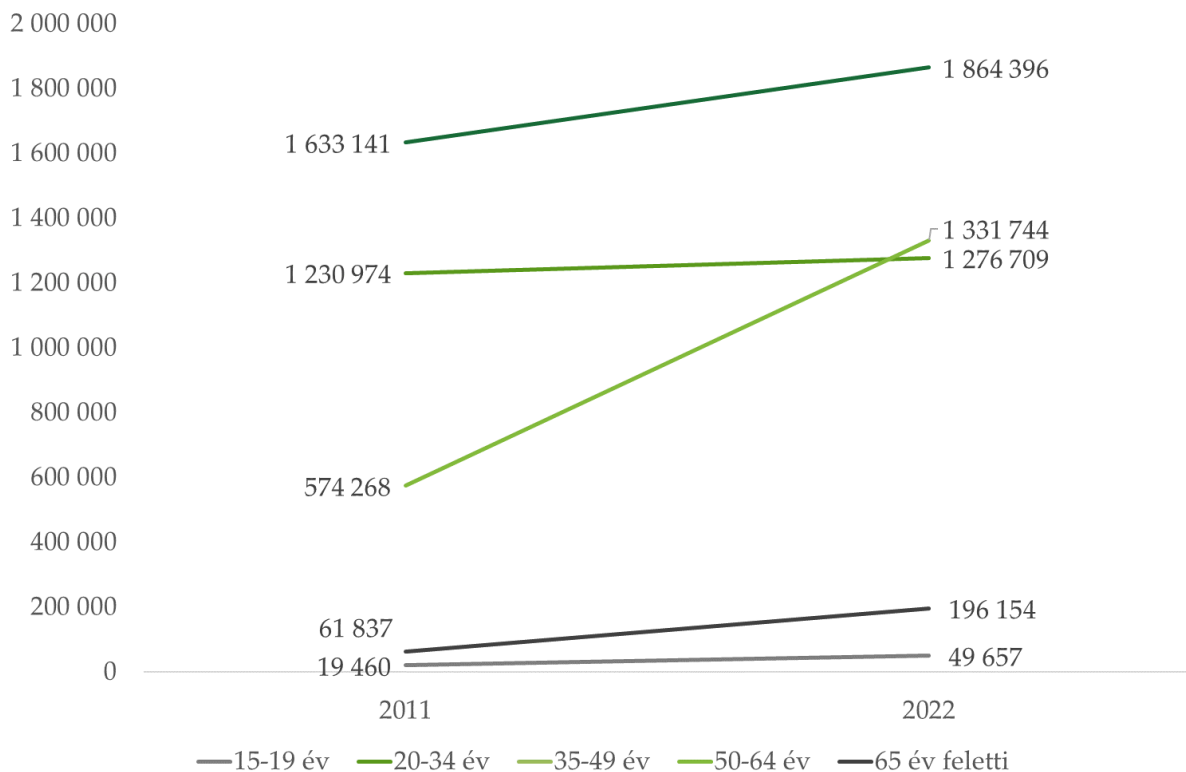
2. ábra: Az egyes korcsoportok gazdasági aktivitása 2022-ben, százalék

Forrás: KSH, Népszámlálás 2022, WBS004

Az ábra a korcsoportokon belül a különböző gazdasági aktivitási kategóriába tartozók arányát mutatja meg.

3. ábra: A foglalkoztatottak számának alakulása a különböző korcsoportokban 2011 és 2022 között.

Forrás: KSH, Népszámlálás 2022, WBS004

Iskolai végzettség

Iskolai végzettséget tekintve elmondható, hogy az iskolai végzettséggel nő a foglalkoztatottak aránya. A 15 éven felüli lakosságon belül az általános iskolánál alacsonyabb végzettségűek körében a foglalkoztatottak aránya 15 százalék, az általános iskolai végzettségűek körében pedig 28 százalék volt 2022-ben. A foglalkoztatottak száma és aránya mindkét csoportban nőtt 2011-hez képest. A szakmai oklevéllel rendelkező középfokú végzettségűek körében a foglalkoztatottak aránya 63 százalék, ugyanakkor a foglalkoztatottak száma – az ilyen végzettséggel rendelkezők számának csökkenésével párhuzamosan – 17 ezer

fővel csökkent az előző népszámláláshoz viszonyítva. Az érettségivel és felsőfokú oklevéllel rendelkezők száma összességében nőtt az elmúlt időszakban – 165 ezer és 394 ezer fővel, – és körükben jelentősen nőtt a foglalkoztatottak száma is. Az érettségivel rendelkezők között 1 708,8 ezer fő volt foglalkoztatott 2022-ben (az ilyen végzettségűek 63 százaléka), a foglalkoztatottak száma 327 ezer fővel, aránya 9 százalékponttal nőtt 2011-hez képest. A foglalkoztatottság legnagyobb mértékben a felsőfokú végzettségűek körében nőtt: az ilyen oklevéllel rendelkezők 76 százaléka, 1 400,9 ezer fő volt foglalkoztatott, a foglalkoztatottak száma 406,3 ezer fővel nőtt 2011 és 2022 között.

1. táblázat: Foglalkoztatottak száma és aránya legmagasabb iskolai végzettségi csoportok szerint 2011-ben és 2022-ben

	2011	2022
Általános iskola 8. évfolyamnál alacsonyabb	20 191 (5)	28 170 (15)
Általános iskola 8. évfolyam	434 047 (19)	485 870 (28)
Középfokú iskola érettségi nélkül, szakmai oklevéllel	1 111 880 (62)	1 094 933 (63)
Érettségi	1 381 968 (54)	1 708 792 (63)
Egyetem, főiskola stb. oklevéllel	994 637 (69)	1 400 895 (76)

Forrás: KSH, Népszámlálás 2022, WBS004

Zárójelben a foglalkoztatottak aránya az adott végzettségi csoporton belül, százalék.

Településtípus

A foglalkoztatottak aránya az elmúlt népszámlálásokhoz hasonlóan a fővárosban a legmagasabb: 2022-ben a budapesti 15 év feletti lakosság 62 százaléka – 913,3 ezer fő – volt foglalkoztatott. A megyei jogú városokban és az egyéb városokban a foglalkoztatottak aránya az országos arányhoz hasonlóan alakul, míg a községekben a

foglalkoztatottak aránya valamivel alacsonyabb, 55 százalék volt. A foglalkoztatottak száma ugyanakkor a községekben nőtt a legnagyobb mértékben. Az ilyen településeken élő foglalkoztatottak száma összeségében több mint negyedével, 275 ezer fővel nőtt 2011-hez képest, míg ezzel párhuzamosan a munkanélküliek száma több, mint 100 ezer fővel csökkent.

A GDP ALAKULÁSA A 2008-AS ÉS A 2020-AS VÁLSÁGOKHOZ VISZONYÍTVÁ, RÉGIÓS ÖSSZEVETÉSBEN

Az alábbi rövid írásunkban a 2008-ban kitört világgazdasági válság, valamint a 2020-ban kezdődő koronavírus-járvány okozta válság Magyarországot, illetve a régióba tartozó országok gazdaságára gyakorolt hatását hasonlítjuk össze. Ennek indikátoraként a GDP negyedéves változását vizsgáljuk a válságok kezdetétől eltelt időszakokban.

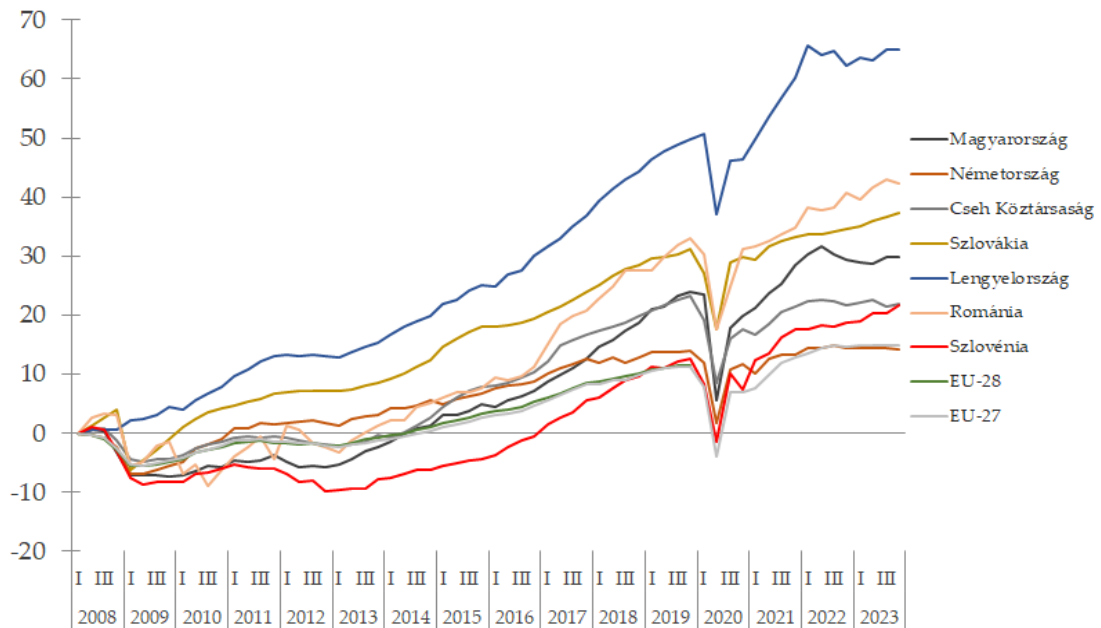
A magyar gazdaság 2008-as válságból való kilábalásának adatai arra mutatnak, hogy Magyarországon a GDP sokkal később érte el a válság előtti szintet, mint Lengyelország, Szlovákia, Németország és Románia esetében (1. ábra). A másik fontos megfigyelés, ami az ábráról leolvasható, hogy bár 2020 első félévében a koronavírus-járvány hatására kialakuló gazdasági válság különösen súlyosan érintette a magyar gazdaságot, ennek ellenére 2021 folyamán már a régió egyik leggyorsabb növekedési ütemét mutatta Szlovénia és Lengyelország mellett. 2022-től, az orosz-ukrán háború következtében, valamint az annak nyomán kialakult energiaválság miatt azonban a régió összes országának gazdasági növekedése megtorpant, és ez a stagnálás folytatódott 2023-ban is. Ugyanakkor míg 2023. IV. negyedévében Magyarországon a GDP 30%-kal állt magasabb szinten a 2008-as világválság előtti (2008. I. negyedév) helyzethez képest, addig Lengyelországban ez az adat 65%, Romániában 42%, Szlovákiában pedig 37% volt. Ezen időszak alatt tehát a lengyel, a román és a szlovák GDP növekedési üteme is magasabb volt a magyarénál, illetve 2020

első félévében, valamint 2022-ben ezek a gazdaságok visszaesést nem, vagy csak kisebb mértékben szenvedtek el.

A koronavírus-járvány hatására 2020 első félévében kialakuló gazdasági válság Magyarországot a régióhoz, Németországhoz és az EU-27 átlagához viszonyítva is súlyosabban érintette, az első negyedévhez képest a második negyedévben 15%-os GDP visszaesés következett be. 2021 második felére azonban a régió összes országa és az EU-27 átlag is meghaladta a GDP 2020. első negyedévi szintjét, Magyarországon – az uniós átlagot kissé meghaladva – 2021 negyedik negyedévében a GDP már 4%-kal állt magasabb szinten a koronavírus-járvány következtében kialakuló gazdasági válság kezdetéhez (2020. I. negyedév) képest. 2022. IV. negyedévében – a háború és az energiaválság miatt régiószerte tapasztalt megtorpanással együtt – ez az adat 5% volt, akárcsak 2023. IV. negyedévében. A magyar gazdaságnál a régióban a szlovén (14%), a román (9%), a lengyel (9%) és a szlovák (8%) gazdaság is nagyobb mértékben regenerálódott az elmúlt négy évben.

1. ábra: Hol tartunk a 2008-as válsághoz viszonyítva? A GDP változása a válság kezdete óta eltelt negyedévekben (2008 q1 – 2023 q4)

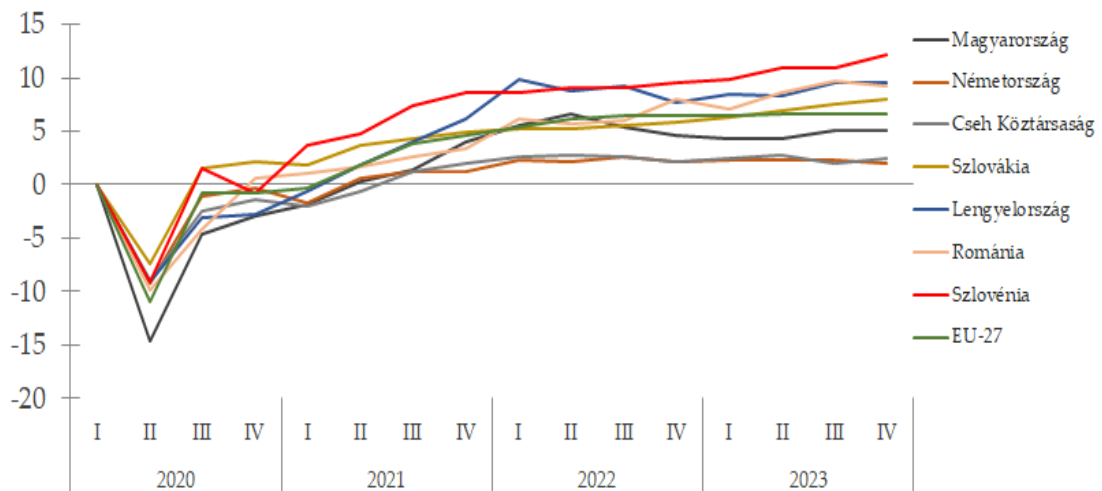
GDP-változás aránya
2008-hoz képest (%)

Forrás: GVI, saját számítás KSH és Eurostat adatok alapján

2. ábra: Hol tartunk a 2020-as válsághoz viszonyítva? A GDP változása a válság kezdete óta eltelt negyedévekben (2020 q1 – 2023 q4)

GDP-változás aránya
2020-hoz képest (%)

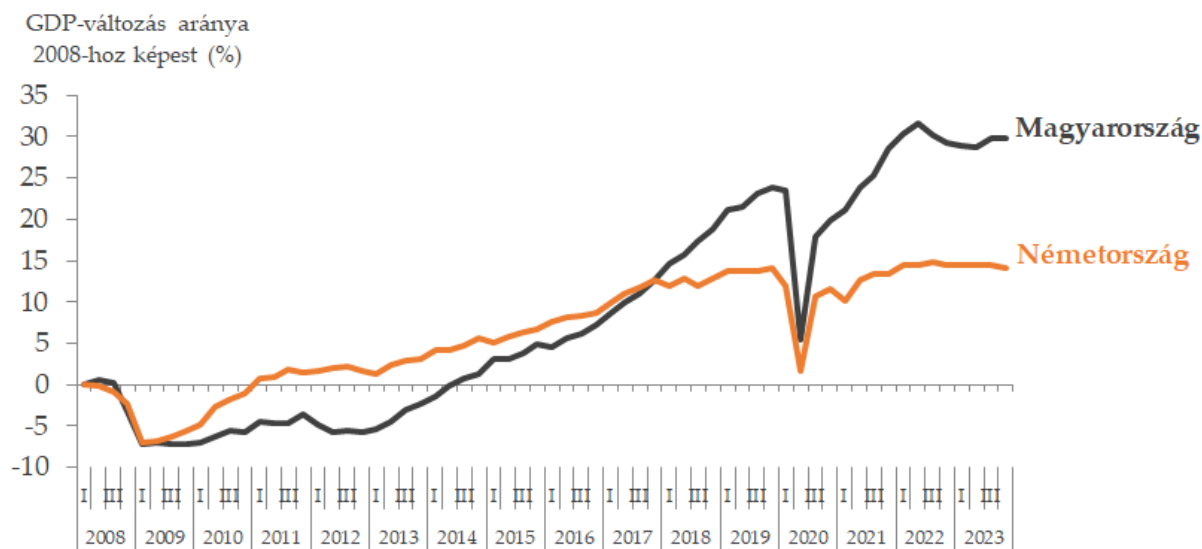

Forrás: GVI, saját számítás KSH és Eurostat adatok alapján

A német gazdaság adataival összevetve látható, hogy a magyar gazdaság a 2008-as világgazdasági válságból sokkal lassabban tudott kilábalni: a német gazdaság már 2011 első negyedévében elérte a válság előtti szintet, míg ez a magyar gazdaságnak csak 2014 harmadik negyedévében sikerült. A magyar és a német gazdaság növekedési üteme közötti különbség 2016 első negyedéve és 2017 negyedik negyedéve között megszűnt, a 2018-as és 2019-es adatok alapján pedig a magyar gazdaság növekedési üteme már egyre nagyobb mértékben megelőzte a német gazdaságét.

A koronavírus-járvány következtében kibontakozó gazdasági válság hatásaként a két ország növekedési ütemei közötti különbség 2008-hoz viszonyítva ismét csökkent, miközben a német gazdaság lényegében a 2008-as szintre süllyedt vissza. A recessziót azonban mindkét országban gyors visszapattnás követte, a mélypontot követően 2020 második felétől a magyar gazdaság növekedési üteme pedig hamar újra a német gazdaság elé került, amin a háború és az energiaválság miatti stagnálás, enyhe visszaesés sem változtatott érdemben.

3. ábra: Magyarország és Németország GDP-jének változása a 2008-as válság kezdetéhez képest (2008 I. negyedév=100%)

Forrás: GVI. saját számítás KSH és Eurostat adatok alapján

NEMZETKÖZI TENDENCIÁK

A termelési, fogyasztási és foglalkoztatási helyzet alakulása egyes, nemzetközileg fontos gazdaságokban, összehasonlítva a szakértői várakozásokkal és a megelőző időszakokkal.

		Vonatkozási időszak	Tény-adat	Várakozások	Előző időszak
	Munkanélküliségi ráta	(Április)	5,9%	5,9%	5,9%
Németország	Feldolgozóipari beszerzési menedzserindex	(Április)	42,2	42,8	41,9
	IFO üzleti bizalmi index ¹	(Április)	89,4	89,9	87,9
Franciaország	INSEE üzleti bizalmi index ²	(Április)	98,7		100,0
	Munkanélküliségi ráta	(Április)	3,9%	3,8%	3,8%
USA	CB fogyasztói bizalmi index	(Április)	97,0	104,0	103,1
	Feldolgozóipari beszerzési menedzserindex	(Április)	50,0	49,9	51,9
Kína	Feldolgozóipari beszerzési menedzserindex	(Április)	50,4	50,3	50,8

¹ <https://www.ifo.de/en/survey/ifo-business-climate-index-germany>

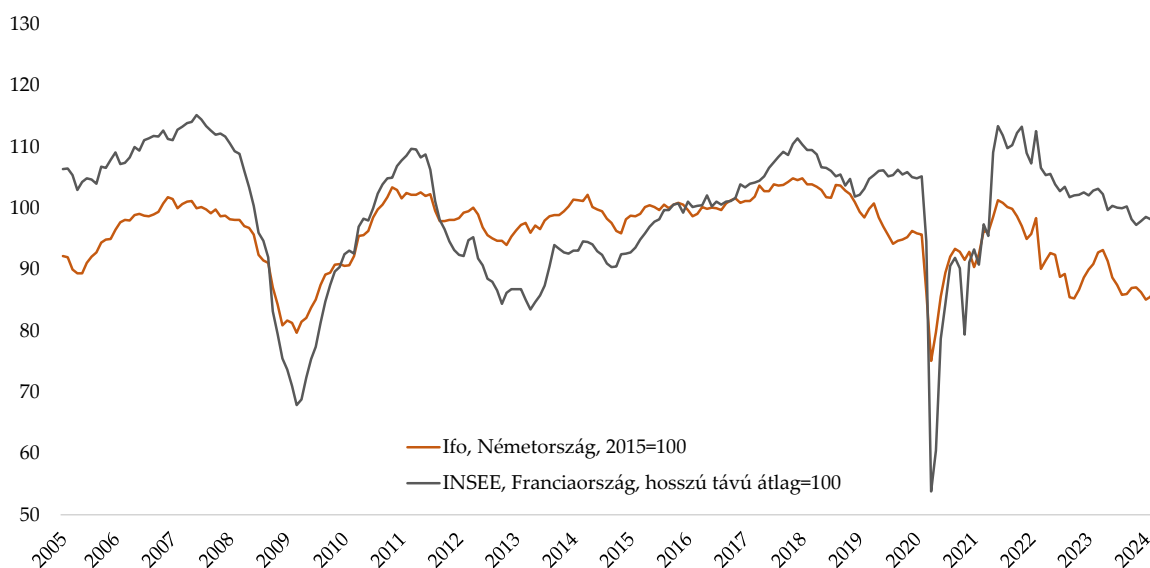
² <https://www.insee.fr/en/statistiques?debut=0&theme=30&conjoncture=23>

További adatok forrása: <https://www.bloomberg.com/markets/economic-calendar>

Németországban az IFO üzleti bizalmi index értéke tovább nőtt áprilisban. A feldolgozóipari beszerzési menedzserindex (PMI) értéke szintén emelkedett, míg a munkanélküliségi ráta stagnált. A franciaországi INSEE üzleti bizalmi index enyhén romlott az előző hónaphoz képest. Az Egyesült Államokban a munkanélküliségi ráta nőtt az előző hónaphoz képest. A CB fogyasztói bizalmi index és a feldolgozóipari beszerzési menedzserindex értéke csökkent márciushoz képest, és a fogyasztói index rosszabbul teljesített a vártnál. A kínai beszerzési index értéke mérséklődött az előző hónaphoz képest.

Üzleti bizalmi indexek alakulása hosszú távon

Az üzleti bizalom megítélése Németországban és Franciaországban, az Ifo és az INSEE vállalati konjunktúra-felmérései alapján,
2005. január – 2024. április

Forrás: www.ifo.de, www.insee.fr

KAPCSOLAT

MKIK GVI
1054 BUDAPEST, SZABADSÁG TÉR 7.
TEL: 1/235-05-84
E-MAIL: GVI@GVI.HU
INTERNET: [HTTP://WWW.GVI.HU](http://WWW.GVI.HU)

KÉSZÍTETTE

NÁBELEK FRUZZSINA, SZAKMAI IGAZGATÓ
BACSÁK DÁNIEL, ELEMZŐ
MAKÓ ÁGNES, ELEMZŐ

KUTATÁSVEZETŐ

NÁBELEK FRUZZSINA, SZAKMAI IGAZGATÓ

2024. MÁJUS 15.

Publikáció esetén kérjük, hogy elemzésünkre az alábbiak szerint hivatkozzon:
MKIK GVI: Gazdasági Havi Tájékoztató,
2024. április, Budapest
2024-05-15